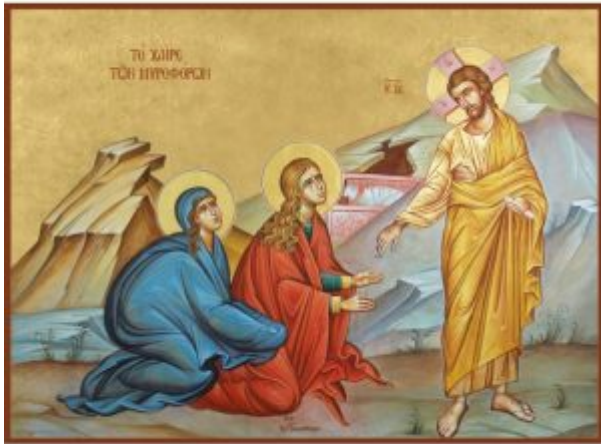

Η χαρά της Παναγιάς μας

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗ

«Οψέ Σαββατων, Τη Επιφωσκούση Εις Μίαν Σαββάτων, Ἦλθε Μαρία Η Μαγδαληνή Και Η Ἄλλη Μαρία Θεωρήσαι Τον Τάφον. Και Ιδού Σεισμός Εγένετο Μέγας, Ἄγγελος Γαρ Κυρίου, Καταβάς ΕΞ Ουρανού, Προσελθών Απεκύλισε Τον Λίθον Από Της Θύρας Και Εκαθισε Επάνω Αυτού...» Ματθ. (Κη 1-2)

Συλλογίσου αγαπητέ, ότι έχουμε χρέος να συγχαρούμε με την Παναγία Παρθένο, που όταν είδε τον Υιό και Θεό της ότι αναστήθηκε, γέμισε αμέσως από τόση μεγάλη χαρά όσο μεγάλη ήταν και η θλίψη που δοκίμασε στα Πάθη του.

Οι πόνοι και οι θλίψεις της μετριούνται με τη γνώση που είχε για την άπειρη αξιότητα του ενσαρκωμένου Λόγου, και από την αγάπη της σ' αυτόν, όχι μόνο σαν Θεό, και σαν γέννημα των σπλάγχων της, αλλά σαν μονογενή Υιό της και επειδή αυτή μόνη ήταν μητέρα του χωρίς πατέρα. Όλα αυτά δεν άφηναν την αγάπη της να μοιρασθεί σε άλλα πράγματα, αλλά την πολλαπλασίαζαν μόνο στο γλυκό της Υιό.

Επειδή λοιπόν τον γνώριζε περισσότερο, τον αγαπούσε και περισσότερο, απ' όσο τον γνώριζαν και τον αγαπούσαν όλοι οι άγγελοι στον ουρανό. Επομένως μπορούμε να πούμε, ότι η Παναγία

Παρθένος έπασχε στο Πάθος του Υιού της περισσότερο από όσο έπασχαν όλα μαζί τα κτίσματα· κι ότι η λύπη της δεν συγκρίνεται με καμιά άλλη, παρά μόνο τη λύπη, που δοκίμασε ο αγαπημένος της Ιησούς. «Και τη δική σου ψυχή θα διαπεράσει ρομφαία» (Λουκ. 2,35).

Αφού όμως αυτή πρώτη πήγε κατά το μεσονύκτιο για να δει τον τάφο του Υιού της και αφού γι' αυτή και μόνη έγινε ο σεισμός και ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, ο συνήθης διακονητής και τροφεύς και ευαγγελιστής της, κατέβηκε από τους ουρανούς, κύλησε την πέτρα από τη πόρτα του τάφου και καθόταν πάνω σ' αυτήν αστραπόμορφος και λευκός σαν το χιόνι. Αφού λέω, κατέβηκε ο θείος Γαβριήλ, ω, πως μετατράπηκε αμέσως σε υπερβολική χαρά η υπερβολική της λύπη! Ω πόσο αγαλλίασε το πνεύμα της, όταν είδε, ότι γι' αυτήν μόνο ανοίχθηκε ο τάφος του Υιού της! Όπως για χάρη της θεοτόκου ανοίχθηκαν στους ανθρώπους τα ουράνια και τα επίγεια, έτσι και για τη θεοτόκο ανοίχθηκε ο ζωοποιός τάφος του Κυρίου, όπως λέει ο μέγας της Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ο Παλαμάς.

Αυτή πρώτη είδε την Ανάσταση του Υιού της! Ω πόσο ευφράνθηκε, όταν πλησιάζοντας στον αγαπητό της Ιησού έπιασε με μεγάλη ευλάβεια και αγάπη τα άγια πόδια του και τα προσκύνησε! Κι όταν είδε γεμάτα από το θείο φως της Αναστάσεως τα μέλη του γλυκύτετου Υιού της, τα οποία προ ολίγου ήσαν όλα καταξεσχισμένα, άτιμα και άμορφα! Πάνω απ' όλα όμως πόσο χάρηκε, όταν άκουσε από το θείο στόμα του Υιού της τον χαροποιό εκείνο λόγο, που της είπε, το «χαίρε»· μολονότι και ο Ευαγγελιστής Ματθαίος αναφέρει, ότι ήταν μαζί της και η Μαγδαληνή Μαρία και έπιασε και αυτή τα πόδια του Κυρίου, και άκουσε και αυτή το χαίρε, με σκοπό να μην αμφισβητείται η Ανάσταση του Κυρίου, αν την μαρτυρούσε μόνο η Παναγία μητέρα του λόγω της φυσικής οικειότητας, καθώς το αποδεικνύει ο Θεσσαλονίκης Γρηγόριος (και ο Ξανθόπουλος στο συναξάρι του Πάσχα). Ποιος νους μπορεί να καταλάβει τι είδους τελειότητα αγάπης και χαράς υπήρξε ανάμεσα στη θεοτόκο και στο Χριστό, αναμεσα σε μια τετοια Μητέρα και σ' ένα τέτοιο Γιο;

Λοιπόν, αδελφέ αν η θεοτόκος είναι φυσική Μητέρα του Χριστού,

θετή δε και πνευματική μητέρα όλων των Χριστιανών και μάλιστα τέτοια μητέρα ώστε, καθώς ο Χριστός μας παραγγέλλει να μη αποκαλέσουμε πατέρα στη γη, επειδή κυρίως ένας είναι ο πατέρας μας, ο επουράνιος. Έτσι ακριβώς έχουμε δίκιο να πούμε ότι κι άλλη μητέρα δεν έχουμε παρά μόνο τη Θεοτόκο. Αν, λέω, η Θεοτόκος είναι μητέρα των χριστιανών, χρωστάς και συ αδελφέ σαν χριστιανός και γιός της Παρθένου να συγχαρείς σ' αυτή τη μεγάλη χαρά της. Αν στον καιρό της τόσης ευτυχίας της, δέν συγχαρείς με την Παναγία, ασφαλώς θα φανείς ανάξιος της αγάπης της. Και αν φανείς ανάξιος της αγάπης της, θα φανείς ανάξιος για να γίνεις δεκτός κάτω από τη σκέπη της· κι αν αυτή η μητέρα όλων μας, δεν σε δεχθεί κάτω από τη σκέπη της αλλοίμονον σε σένα! Ποια ελπίδα σου απομένει για τη σωτηρία σου; Αυτή είναι η μητέρα του ελέους και όλες οι χάριτες του Θεού περνούν μέσ' από τα χέρια της τόσο στον ουρανό, όσο και στη γη, τόσο στους αγγέλους, όσο και στους ανθρώπους. Αυτή μόνη όντας μεθόριο μεταξύ του Θεού και των κτισμάτων, παίρνει από την Τρισήλιο Θεαρχία όλες τις υπερφυσικές δωρεές και τα χαρίσματα και τα μεταδίδει σαν φιλανθρωπότατη βασίλισσα σ' όλες τις τάξεις των αγγέλων και των ανθρώπων, ανάλογα με την αγάπη, που έχουν πρός αυτήν. Είναι λοιπόν αυτή μόνη η ταμιούχος ταυτόχρονα και χορηγός του πλούτου της θεότητας και χωρίς τη μεσιτεία της δέν μπορεί νά πλησιάσει κανείς το Θεό, ούτε άγγελος, ούτε άνθρωπος, καθώς λέει γι' αυτήν ο μέγας της Θεσσαλονίκης Γρηγόριος στον πρώτο λόγο του στα Εισόδια.

Θέλησε λοιπόν ο Κύριος να είναι οι πρεσβείες της Θεοτόκου νόμοι απαράβατοι, για να δίνεται από αυτόν έλεος και ευσπλαγχνία σ' εκείνους, για τους οποίους αυτή πρεσβεύει: «ανοίγει το στόμα και μιλάει με σοφία και σύνεση και η ελεημοσύνη της ανέστησε τα τέκνα της και πλούτισαν» (Παροιμ. 29, 28). Και ο άγιος Γερμανός λέει απευθυνόμενος στην Παρθένο «Δεν είναι ποτέ δυνατόν να σε παρακούσει ο Θεός, επειδή πειθαρχεί «κατά πάντα, και διά πάντα, και σε όλα» σε σένα που είσαι η αληθινή και άχραντη μητέρα του» (Λόγος στην Κοίμηση).

Να χαίρεσαι λοιπόν με όλη σου την καρδιά μαζί μ' αυτήν τη

Δέσποινα, τ' ουρανού και της γης, της χαράς το δοχείο, επειδή σ' αυτήν πρώτη δόθηκε η χαρά και πριν από την Αναστάση, στον Ευαγγελισμό της, και μετά την Ανάσταση, σήμερα.

Να χაίρεσαι μαζί με τη Θεοτόκο, καθώς χαίρεται μαζί της και όλη η Εκκλησία του Χριστού σε πολλά σημεία των ασματικών τροπαρίων της ψάλλοντας της χαρμόсуна και πανηγυρικά, τώρα μέν: «ο άγγελος εβόα τη Κεχαριτωμένη, αγνή Παρθένε χαίρε και πάλιν ερώ χαίρε. ο σος Υιός ανέστη τριήμερος εκ τάφου», τώρα δε: «Συ δε αγνή τέρπου Θεοτόκε, εν τη εγέρσει του τόκου σου». Καί αλλού: «Αναστάντα κατιδούσα σον Υιόν και Θεόν, χαίροις σύν Αποστόλοις, Θεοχαρίτωτε αγνή». Και σε άλλο σημείο: «την γαρ εν τω πάθει σου μητρικώς πάντων υπεραλγήσασαν, έδει και τη δόξη της σαρκός σου, υπερβαλλούσης απολαύσαι χαράς». (Αυτή που ως μητέρα υπερβολικά πόνεσε στο πάθος σου, έπρεπε να απολαύση υπερβολική χαρά για τη δόξα του σώματος σου).

Τι λέω; Να χαίρεσαι μαζί με τη Θεοτόκο, καθώς χαίρεται μαζί της και όλη η άλογη κι αναίσθητη κτίση και πανηγυρίζει στήν Ανάσταση του Υιού της και της προσφέρει τα ωραιότερα και σπουδαιότερα δώρα και τις χάριτες της γλυκύτατης άνοιξης. Δέν βλέπεις και με τα μάτια σου, πως τώρα ο ουρανός είναι διαυγέστερος; Ότι ο δίσκος της σελήνης είναι λαμπρότερος και πιο ασημένιος, και όλα τα αστέρια του ουρανού φαίνονται καθαρότερα; Δέν βλέπεις πως τώρα η γη είναι στεφανωμένη με τα πολυποίκιλιά της χορτάρια, με τ' ανοιγμένα διάφορα δένδρα της και με τα ποικιλόχρωμα και ευωδέστατα άνθη και τριαντάφυλλα της, που άλλα μεν βγήκαν τελείως από τους κάλυκες του και παρουσιάζουν σ' όσους τα βλέπουν τη ροδόπνοη χάρη τους, ενώ άλλα βγήκαν λίγο και άλλα είναι κλεισμένα ακόμη μέσα σ' αυτούς; Δεν ακούς με τ' αυτιά σου τη συμφωνία και την παναρμόνια μουσική, που τώρα συνθέτουν με τις γλυκύτατες φωνές τους πάνω στα χρυσοπράσινα και πυκνόφυλλα δένδρα τ' αηδόνια, τα χελιδόνια, τα τρυγόνια, τα κοτσύφια, οι κούκοι, οι πέρδικες, οι κίσσες, τ' αγριοπερίστερα, οι σπίνοι και τα υπόλοιπα πουλιά; Πώς συναγωνίζονται να νικήσουν το ένα το άλλο με τα ποικιλόφθογγα και γοργογλυκόστροφα κελαδήματα τους; Και

πώς κατασκευάζουν με τόση τέχνη τις φωλιές τους; Πώς τα θηλυκά κάθονται και ζεσταίνουν τ' αυγά μέσα σ' αυτές, ενώ τα αρσενικά πετούν τριγύρω και κελαηδούν γλυκύτατα; Δεν βλέπεις πώς τώρα οι βρύσες τρέχουν καθαρότερα; Πώς τα ποταμια τρέχουν πλουσιότερα και ποτίζουν όπου περνούν τη γη; Πώς τα περιβόλια ευωδιάζουν; Πώς το χορτάρι κυμματίζει; Πώς τα μικρά και τρυφερά αρνάκια πηδούν και χορεύουν μέσα στους χορτιαριασμένους κάμπους και τα χωράφια; Δεν βλέπεις πώς οι εργατικές μέλισσες βγαίνουν τώρα από τις κυψέλες τους, βουίζουν γλυκύτατα και πετούν τριγύρω στους κάμπους και τα περιβόλια, ρουφάνε τα άνθη και πλάθουν τις κηρήθρες τους, τοποθετώντας τις ευθείες γραμμές απέναντι από τις γωνίες για περισσότερη ασφάλεια και ομορφιά του έργου τους και κατασκευάζουν το γλυκύτατο μέλι; Δεν βλέπεις πώς τώρα οι άνεμοι ησυχάζουν; Πώς φυσά η γλυκειά αύρα; Πώς η θάλασσα είναι γαλήνια και ήρεμη· πώς οι ναύτες ταξιδεύουν άφοβα και πώς τα δελφίνια συνταξιδεύουν με τα πλοία φυσώντας και κολυμπώντας χαριτωμένα και ξεπροβοδίζουν τους ναύτες χαρούμενα; ... Δεν βλέπεις πώς τώρα όλα τα ορατά δημιουργήματα, όπου και αν γυρίσεις να δεις, είναι τερπνά, είναι ευώδιαστά, δροσερά, χαρούμενα και ευχαριστούν τις πέντε αισθήσεις του σώματος; Και πώς φαίνονται σαν να συναναστήθηκαν με τον Χριστό και αυτά και ζωντάνεψαν που ήταν πρωτύτερα σαν νεκρωμένα και πεθαμένα από την παγωνιά και το ψύχος του χειμώνα;

Και για να πω με συντομία, να χαίρεσαι και συ αδελφέ με τη θεοτόκο, καθώς χάρηκαν και οι θείες Μυροφόρες, η Μαγδαληνή Μαρία, η Σαλώμη και η Ιωάννα. Μπορείς, αν θέλεις, να γίνεις και συ στη ψυχή σαν αυτές, όπως σε προτρέπει ο θεολόγος Γρηγόριος λέγοντας: «κι αν είσαι κάποια Μαρία, ή Σαλώμη, ή Ιωάννα, δάκρυσε τα χαράματα, δες πρώτη το λίθο κυλισμένο, ίσως και τους αγγέλους κι αυτόν τον Ιησού». τα λόγια αυτά ερμηνεύοντας ο σχολιαστής Νικήτας λέει: «Μαρία Μαγδαληνή είναι κάθε ψυχή πρακτική, που καθαρίστηκε με το λόγο των ευαγγελικών εντολών, σαν από δαιμόνια, από την «προσπάθεια» (προσκόληση) της πρόσκαιρης αυτής ζωής. Σαλώμη, που ερμηνεύεται ειρήνη, είναι η ψυχή εκείνη που νίκησε τα πάθη και υπέταξε το σώμα στη

ψυχή, απέκτησε με τη θεωρία τη γνώση των όντων των πνευματικών νοημάτων και γι αυτό κατέχει την τέλεια ειρήνη. Ιωάννα πάλι, ερμηνεύεται περιστερά, και είναι η ψυχή εκείνη η άκακη και γονιμότατη στις αρετές, που απέβαλε κάθε πάθος με την πραότητα και είναι θερμή στο να γεννά τα πνευματικά νοήματα με γνώση και διάκριση.

Αν γίνη τέτοια η ψυχή σου αγαπητέ, πήγαινε σαν τις Μυροφόρες με προθυμία και ταχύτητα – γιατί ο όρθρος αυτό φανερώνει – στον τάφο, δηλαδή στο βάθος της καρδιάς σου, που είναι κρυμμένος ο λόγος των επίγειων και των ουράνιων και ζήτησε με δάκρυα νοητά και αισθητά να μάθεις, αν αναστήθηκε ο λόγος της αρετής και της γνώσεως, που είναι μέσα σου. Αν ζητήσεις με τέτοιο τρόπο, πρώτα θα δεις να φεύγει από την καρδιά σου ο λίθος, δηλαδή η πύρωση της ασάφειας του λόγου, και αφού φύγει αυτή θα δεις τους αγγέλους, δηλαδή τις κινήσεις της συνειδήσεώς σου να σου κηρύττουν, ότι αναστήθηκε μέσα σου ο λόγος της αρετής και της γνώσεως, που είχε νεκρωθεί από την αμαρτία· επειδή στη ψυχή του φαυλοβίου ανθρώπου ο λόγος δεν ενεργεί, αλλά είναι σαν νεκρός. Έπειτα θα δεις κι αυτόν τον ίδιο το λόγο να σου εμφανίζεται στο νου γυμνός και χωρίς τύπους και σύμβολα και να γεμίζει τις νοερές δυνάμεις της ψυχής σου από χαρά πνευματική. Αφού λοιπόν πληροφορηθείς έτσι την Ανάσταση του λόγου με την πρακτική Μαρία, δηλαδή τη Μαγδαληνή, που είναι τύπος της πρακτικής ασκήσεως, να χαίρεσαι μαζί με την άλλη Μαρία, τή Μητέρα του Θεού, που είναι ο τύπος της θεωρητικής ζωής, η οποία αφού πήγε πρώτη και είδε μια φορά την Ανάσταση του Υιού της, πληροφορήθηκε και ησύχασε και δεν ξαναπήγε στον τάφο, σαν τις άλλες μυροφόρες, επειδή η θεωρία προηγείται και αντιλαμβάνεται απλά και άμεσα, ενώ η πράξη ακολουθεί και αποκτά τη γνώση με την πείρα.

Από το παράδειγμα του Ιωάννη, που είναι τύπος της θεωρίας, και του Πέτρου, που είναι τύπος της πράξεως, πίστεψε τα παραπάνω. Και οι δύο αυτοί έτρεχαν μαζί, όπως λέει το Ευαγγέλιο, αλλ' όμως ο Ιωάννης έφθασε νωρίτερα από τον Πέτρο. Και ο μεν Ιωάννης βλέπει «τα οθόνια κείμενα μόνα» και πιστεύει, ο δε

Πέτρος εισέρχεται στον τάφο και περιεργάζεται τα οθόνια και το σουδάριο και τα λοιπά και πιστεύει.

Η μεγαλύτερη όμως χαρά, που μπορείς να προξενήσεις στη θεοτόκο, είναι να αποφασίσεις να νικάς τα πάθη σου κάθε στιγμή και να ζεις με αγνότητα για την αγάπη της Παρθένου. Για να γίνεις άξιος να σε υπερασπίζεται και να σ' έχει για παιδί της φρόντιζε να υποτάσσεσαι και να δουλεύεις όσο μπορείς περισσότερο σ' αυτήν και στον μονογενή της Υιό και παρακάλεσέ την να σε συμπεριλάβει ανάμεσα στους ευλαβικούς δούλους της και να σε αξιώσει να χαίρεσαι μ' αυτήν αιώνια στον ουρανό, ψάλλοντας της εκείνο που είπε ο Δαβίδ: «μνησθήσομαι του ονόματός σου εν πάση γενεά και γενεά· δια τούτο λαοί εξομολογήσονται σοι εις τον αιώνα και εις τον αιώνα του αιώνος» (Ψαλμ. 44,17), δηλαδή, θα θυμηθώ τ' όνομά σου σ' όλες τις γενεές· γι' αυτό οι λαοί θα σε δοξολογήσουν στον αιώνα και στον αιώνα του αιώνος.

Πηγή κειμένου: [Διακόνημα](#)